

ӘОЖ 371.3:004.738.5

АКТ ОҚЫТУДАҒЫ ЕҢ ТИІМДІ РЕСУРСТАРЫН ҚОЛДАНУ ӘДІСТЕМЕСІ

Тұрмахан Гүлнұр Алматбекқызы

магистрант, Мұхтар Әуезов атындағы Оңтүстік Қазақстан Университеті,
Шымкент қ., Қазақстан

Бұл мақалада білім беру процесінде ақпараттық -коммуникациялық технологияларды (АКТ) тиімді пайдалану жолдары қарастырылады. АКТ құралдары арқылы оқушылардың білім сапасын арттыру, қызығушылығын ояту және оқу үрдісін жандандыру әдістері талданады. Қазіргі таңда онлайн платформалар мен цифрлық ресурстардың маңыздылығы ерекше. Мақалада нақты мысалдар мен тәжірибеге негізделген тәсілдер ұсынылады. АКТ-ны тиімді қолдану мұғалім мен оқушы арасындағы байланысты нығайтып, оқу нәтижесін жақсартуға мүмкіндік береді.

Кілт сөздер: АКТ, білім беру, цифрлық ресурстар, онлайн платформа, тиімді әдістеме.

Қазіргі заманда ақпараттық-коммуникациялық технологиялар (АКТ) білім беру жүйесінің ажырамас бөлігіне айналды. Жаңа технологияларды тиімді қолдану – оқушылардың білімін тереңдету, оқу үрдісін жандандыру және мұғалім мен оқушы арасындағы кері байланысты нығайтудың негізгі тетігі. ХХІ ғасырдың мұғалімі тек білім беруші емес, сонымен қатар оқушыларды ақпараттық ортада бағдарлай алатын, шығармашылықпен жұмыс істей алатын маман болуы тиіс. Осыған байланысты АКТ құралдарын дұрыс таңдап, тиімді қолдану әдістемесін жетік меңгеру мұғалім үшін маңызды талапқа айналды. Бұл мақалада АКТ ресурстарын сабақта тиімді пайдаланудың жолдары мен әдістері қарастырылады.

Ақпараттық - коммуникациялық технологиялар (АКТ) - білім беру жүйесінде маңызды рөл атқарады, себебі олар оқыту процесін тиімді, жан-жақты әрі интерактивті етеді. Оқушылармен мұғалімдер интернет арқылы дүниежүзілік ресурстарға, ғылыми зерттеулерге, цифрлық кітаптарға және басқа да білім беру материалдарына қол жеткізе алады.

Қазіргі заман мұғалімінің алдында тұрған міндеттер өз білімін үздіксіз жаңарту, жаңа технологияларды меңгеру және оқу үдерісін тиімді ұйымдастыруды қамтамасыз ету болып табылады. Әлемдегі білім беру жүйелерінің даму үрдістеріне сай мұғалімдерге көптеген жаңа міндеттер

жүктеледі. Қазіргі мұғалімнің маңызды міндеті – ақпараттық коммуникациялық технологияларды тиімді пайдалану. Мұғалімдер жаңа платформалар мен құралдарды қолдана отырып, оқушыларға заманауи білім беру тәсілдерін үйрету керек.

АКТ құралдарының түрлері сан алуан және олардың әрқайсысының білім беру процесінде өзіндік орны бар. Ең алдымен, онлайн платформалар ерекше мәнге ие. Мысалы, Google Classroom, Moodle, Zoom, Microsoft Teams сынды платформалар арқылы сабақ өткізу, тапсырма беру және кері байланыс орнату оңай әрі тиімді. Бұл платформалар мұғалімге сабақты ұйымдастыруда икемділік береді. Сонымен қатар, интерактивті тақталар, планшеттер, компьютерлік симуляторлар, бейнеконтенттер, цифрлық оқулықтар сынды ресурстар сабақтың мазмұнын түрлендіріп, оқушылардың қызығушылығын арттырады. Мұндай ресурстар оқушының пәнге деген ынтасын күшейтіп, білімді визуалды түрде меңгеруге жағдай жасайды. АКТ қолдану – тек техникалық мүмкіндік емес, ол жаңа педагогикалық әдістердің дамуына жол ашады. Цифрлық технологиялар арқылы оқушы өз бетімен ізденіп, дербес білім алуына мүмкіндік алады. Сондықтан, АКТ ресурстарын дұрыс таңдап, мақсатқа сай пайдалану – оқытудың тиімділігін арттыратын басты шарттардың бірі.

АКТ ресурстарын тиімді қолдану үшін мұғалім сабақтың мақсатына сәйкес нақты құралдарды дұрыс таңдауы қажет. Мысалы, жаңа тақырыпты түсіндіру кезінде бейнепрезентациялар мен анимациялық бейнелер қолдану оқушының ақпаратты қабылдауын жеңілдетеді. Тапсырма орындау барысында Kahoot, Quizizz, LearningApps сияқты интерактивті платформаларды пайдалану арқылы оқушылардың қызығушылығы мен белсенділігі артады. Әдістемелік тұрғыдан қарағанда, АКТ-ны сабақтың әр кезеңінде (қызығушылықты ояту, жаңа тақырыпты меңгеру, бекіту, бағалау) қолдануға болады. Мысалы, сабақты бастау кезінде қысқа бейнеролик көрсету арқылы тақырыпқа қызығушылық тудырса, бағалау кезеңінде Google Form арқылы онлайн тест тапсыру тиімді. Бұл – оқушының білімін нақты әрі жедел тексеруге мүмкіндік береді. Сондай-ақ, АКТ құралдарын тиімді пайдалану мұғалімнің шығармашылық ізденісіне тікелей байланысты. Мұғалім өз сабағына сәйкес цифрлық мазмұн жасап, оны білім беру платформаларында орналастыра алады. Бұл оқушыларға өз бетімен білім алуға, қосымша ақпаратты игеруге мүмкіндік береді. Мысалы, география сабағында Google Earth арқылы нақты жерлерді көру, биологияда 3D модельдермен жұмыс істеу, әдебиет сабағында аудио және бейнематериалдарды пайдалану – осылардың барлығы оқытуды түрлендіріп, тереңдетеді. АКТ әдістерін сабақтың мазмұнымен ұштастыру – сапалы білімнің кепілі.

АКТ құралдарын қолдану барысында мұғалімдер мен оқушылар бірнеше қиындықтарға тап болуы мүмкін. Ең алдымен, техникалық ақаулар – интернеттің тұрақсыздығы, құрылғылардың жетіспеушілігі, немесе

бағдарламалардың дұрыс жұмыс істемеуі секілді мәселелер туындайды. Бұл жағдайлар сабақ барысын баяулатып, оқу үдерісіне кері әсер етуі мүмкін. Сонымен қатар, кейбір мұғалімдердің цифрлық сауаттылық деңгейі төмен болуы да тиімді қолдануға кедергі келтіреді. АКТ құралдарын толық меңгермеген жағдайда, мұғалім оларды тек формалды түрде ғана пайдаланып, нақты нәтижеге жете алмайды. Сол себепті мұғалімдерге арналған курстар мен тренингтер жиі ұйымдастырылуы қажет. Тағы бір мәселе – оқушылардың алаңдаушылығы. Онлайн платформаларда оқушылар зейінін жоғалтып, басқа нәрселерге көңіл аударуы мүмкін. Мұндай жағдайда мұғалім сабақ құрылымын қызықты, интерактивті және динамикалық етіп құрастырып, оқушыларды белсенді қатысуға ынталандыруы керек. Мұғалім мен мектеп әкімшілігінің өзара үйлесімді жұмысы, жүйелі жоспарлау және қолжетімді ресурстарды тиімді қолдану арқылы бұл қиындықтарды шешуге болады. Ең бастысы – АКТ құралдарын мақсатты, әдістемелік тұрғыдан дұрыс пайдалану.

Қорытындылай келе, АКТ құралдарының білім беру саласында қолданылуы оқушылардың білім сапасын арттыруға және оқу процесін тиімді ұйымдастыруға мүмкіндік береді. Дұрыс таңдалған және тиімді қолданылған АКТ ресурстары оқушылардың пәнге деген қызығушылығын арттырып, оқу барысында шығармашылық қабілеттерін дамытуға ықпал етеді.

Сонымен қатар, АКТ мұғалімдерге сабақты түрлендіріп, білім беру процесін барынша интерактивті етуге мүмкіндік береді. Алайда, АКТ қолдану тек техникалық ресурстарды меңгерумен шектелмейді, ол мұғалімнің әдістемелік дағдылары мен педагогикалық шеберлігіне де байланысты. Сондықтан, мұғалімдердің цифрлық сауаттылығын арттыру және ресурстарды тиімді пайдалану жолдарын үйрету маңызды. Болашақта АКТ-ның білім беру жүйесіндегі рөлі тек арта түсетін болады, сондықтан мұғалімдерге қажетті қолдау мен тренингтер арқылы осы саладағы білімдерін жетілдіру аса қажет.

Пайдаланылған әдебиеттер тізімі

1. Қазақстан Республикасының «Білім туралы» Заңы (2007)
2. ҚР Цифрлық даму, инновациялар және аэроғарыш өнеркәсібі министрлігі деректері. <https://www.gov.kz/>
3. Назарбаев Зияткерлік мектептері тәжірибесі бойынша әдістемелік құралдар (2022)
4. Ж.А. Қараев. «АКТ және білім беру»(2019)
5. UNESCO (2023). ICT in Education Report. <https://en.unesco.org/>

МЕТОДИКА ИСПОЛЬЗОВАНИЯ НАИБОЛЕЕ ЭФФЕКТИВНЫХ РЕСУРСОВ ИКТ В ОБУЧЕНИИ

Тұрмахан Гүлнұр Алматыбекқызы

В данной статье рассматриваются пути эффективного использования информационно-коммуникационных технологий (ИКТ) в образовательном процессе. Анализируются методы повышения качества знаний учащихся, пробуждения интереса и активизации учебного процесса с помощью ИКТ-средств. В настоящее время особую важность приобретают онлайн-платформы и цифровые ресурсы. В статье предлагаются подходы, основанные на конкретных примерах и практическом опыте. Эффективное применение ИКТ способствует укреплению связи между учителем и учеником, а также улучшению учебных результатов.

Ключевые слова: ИКТ, образование, цифровые ресурсы, онлайн-платформа, эффективная методика

METHODOLOGY FOR USING THE MOST EFFECTIVE ICT RESOURCES IN EDUCATION

Turmakhan G. A.

This article explores the ways of effectively utilizing information and communication technologies (ICT) in the educational process. It analyzes methods for improving students' knowledge quality, stimulating interest, and enhancing the learning process through ICT tools. Nowadays, online platforms and digital resources have gained particular importance. The article presents approaches based on real examples and practical experience. The effective use of ICT strengthens the connection between teacher and student and contributes to better learning outcomes.

Keywords: ICT, education, digital resources, online platform, effective methodology.

References

1. Law of the Republic of Kazakhstan "On Education" (2007)
2. Data from the Ministry of Digital Development, Innovation and Aerospace Industry of the Republic of Kazakhstan. <https://www.gov.kz/>
3. Methodological materials based on the experience of Nazarbayev Intellectual Schools (2022)
4. Karayev, Zh.A. ICT and Education (2019)
5. UNESCO (2023). ICT in Education Report. <https://en.unesco.org/>